

SEKSUAALIOIKEUDET

1 oikeus samanlaiseen ja hyvään kohteluun

Sinulla on oikeus elää turvallista elämää sellaisena kuin olet. Sinulla on oikeus samanlaiseen kohteluun kuin muillakin, olet nuori tai vanha, mitä vain sukupuolta, isä tai äiti, lapseton, vammainen tai vammaton. Sinulla on oikeus samanlaiseen kohteluun riippumatta uskomuksestasi tai ihonväristäsi tai siitä, missä olet syntynyt tai milloin olet muuttanut Suomeen. Kukaan ei saa kohdella sinua julmasti, alentavasti tai syrjivästi.

Esimerkiksi kukaan ei saa estää sinua elämästä normaalia elämää, jos sinulla on jokin vamma.

2 oikeus omaan kehoon

Sinulla on oikeus määrätä omasta kehostasi koko elämäsi ajan, myös avioliitossa. Sinulla on oikeus päättää, kuka sinuun koskee sekä miten ja mihin sinua kosketetaan. Kukaan ei saa häiritä tai kiusata sinua koskemalla.

Esimerkiksi kukaan ei saa koskea lasta tai nuorta väärin. Kosketuksesta tulee aina kertoa luotettavalle aikuiselle, jos se tuntuu pahalta tai jos koskettaja sanoo, että kosketuksesta ei saa kertoa kenellekään. Kosketus ei saa koskaan olla salaisuus.

3 oikeus yksityiseen, turvalliseen ja hyvään intiimiin elämään

Sinun ei tarvitse kertoa muille asioita, jotka liittyvät intiimiin elämäsi. Sinulla on oikeus päättää omasta intiimielämään liittyvästä toiminnastasi. Kukaan ei saa pakottaa sinua osallistumaan intiimiin toimintaan tai katsomaan sitä vasten tahtoasi.

Esimerkiksi kukaan ei saa pakottaa sinua katsomaan intiimejä videoita vasten tahtoasi tai lähettää sinua intiimejä kuvia tai videoita vasten tahtoasi.

4 oikeus solmia ja purkaa ihmissuhteita

Sinulla on oikeus päättää, haluatko seurustella tai mennä naimisiin, ja kenen kanssa. Sinulla on oikeus erota suhteesta ja oikeus olla yksin. Suhteiden tulee perustua keskinäiseen kunnioitukseen, vapaaehtoisuuteen ja tasa-arvoon. Anna sinäkin muiden elää rauhassa juuri sellaista elämää, jota he haluavat elää.

Esimerkiksi sinulla on oikeus hakea avioeroa, jos olet tyytymätön avioliittoosi. Kärsivällisyys on elämässä hyve vain tiettyyn pisteeseen asti.

© HUDA ABDI

5 oikeus päättää lasten hankinnasta ja ehkäisystä

Sinulla on oikeus päättää, hankitko lapsia vai et. Jos et halua hankkia lapsia, sinulla on oikeus käyttää luotettavia ehkäisyvälineitä. Lasten hankinta ja ehkäisy ovat perhesuunnittelua. Sinulla on oikeus saada tietoa ja apua perhesuunnitteluun.

Esimerkiksi sinulla on oikeus vaikuttaa lastesi lukumäärään. Suomessa voi olla haastavaa kasvattaa isoa perhettä. Mietithän omaa ja perheesi hyvinvointia, kun suunnittelet perheenisäystä.

6 oikeus saada tietoa terveydestä

Sinulla on oikeus saada opetusta terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista koko elämäsi ajan. Tiedon tulee olla oikeaa ja niin selkeää, että ymmärrät sen. Opetuksen ja tiedon tulee huomioida kaikenlaiset ihmiset samanarvoisesti.

Esimerkiksi sinun on oikeus saada oikeaa tietoa ehkäisystä. Ammattilaisen tulee puhua sinulle niin selkeästi ja rauhallisesti, että sinä ymmärrät häntä.

7 oikeus omaan mielipiteeseen

Sinulla on oikeus omiin ajatuksiin ja mielipiteisiin. Sinulla on myös oikeus ilmaista niitä ilman, että kukaan uhkaa sinua. Sinulla on oikeus olla eri mieltä muiden kanssa. Mielipiteen ilmaisun ja kaiken toiminnan tulee kuitenkin olla kunnioittavaa toisia ihmisiä kohtaan. Kunnioita muidenkin ihmisten mielipiteitä, vaikka ne olisivat erilaiset kuin omasi.

Esimerkiksi kaverillasi on oikeus omiin mielipiteisiin. Sinä et saa haukkua tai kiusata häntä, vaikka hän olisi eri mieltä sinun kanssasi.

8 oikeus lain suojaan

Sinulla on oikeus ilmoittaa viranomaisille ja saada vahingonkorvausta, jos oikeuksiasi on loukattu. Sinulla on oikeus viranomaisten suojeluun myös avioliiton sisällä tapahtuneisiin oikeusloukkauksiin liittyen.

Esimerkiksi jos sinut on pakotettu seksuaaliseen toimintaan vasten tahtoasi, sinulla on oikeus tehdä siitä rikosilmoitus ja hakea oikeutta.